IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI STRATEGIJE ZA MLADE 2012.-2017. ZA PERIOD OD 2012. DO 2014. GODINE

Strategija za mlade Općine Stari Grad usvojena je u februaru, 2012. godine i njena implementacija obuhvata period od šest godina odnosno od 2012. do 2017. godine. U ovom strateškom dokumentu Općine Stari Grad obuhvaćeno je pet oblasti: obrazovanje, kultura, sport, zapošljavanje, socijalna politika i zdravstvo i informisanje. Prema procjenama, za realizaciju ovog dokumenta i ispunjavanje strateških ciljeva na osnovu postavljenih mjera i aktivnosti, potrebno je 480.000 KM.
U protekle tri godine realizovano je niz aktivnosti koje su planirane u Strategiji za mlade Općine Stari Grad iz svih pet oblasti.
U nastavku će biti predstavljene sve aktivnosti po oblastima realizovane od 2012. do 2014. godine s finansijskim iznosima.

1. OBRAZOVANJE

Na osnovu rezultata dobivenih tokom istraživanja i provedenih analiza među mladima zaključeno je kako u oblasti obrazovanja postoji pet problema čije rješenje bi doprinijelo poboljšanju položaja ove populacije u Općini Stari Grad. Prvi problem odnosi se na nedovoljnu zastupljenost neformalnog obrazovanja, drugi na nedovoljnu uključenost osoba sa umanjenim sposobnostima u redovno školovanje ili na neodgovarajući tretman ove populacije, treći na nemogućnost mladih iz socijalno-ugroženih porodica da pohađaju kurseve stranih jezika, računara i sl, četvrti na nedovoljnu uključenost romske djece u obrazovni sistem i peti na nepostojanje nastavnih i vannastavnih aktivnosti na jezicima nacionalnih manjina s posebnim akcentom na djecu romske nacionalnosti. Za rješavanje ovih problema, kako je to navedeno u Strategiji za mlade, potrebno je 180.000 KM.

1.1. Nedovoljno zastupljeni oblici neformalnog obrazovanja

Prvi problem, kako je to već navedeno, odnosi se ne nedovoljnu zastupljenost neformalnog obrazovanja i za njegovo rješavanje u periodu od šest godina, kako je to navedeno u Strategiji za mlade, potrebno je 50.000 KM. U posljednje tri godine Općina Stari Grad je na različite načine podržavala projekte čiji je cilj unaprjeđenje neformalnog obrazovanja. Od 2012. do 2014. godine podržano je niz projekata u oblasti neformalnog obrazovanja i samo iz općinskog budžeta za ove aktivnosti je obezbijeđeno 69.174 KM. U nastavku je tabelaran prikaz projekata i aktivnosti u oblasti neformalnog obrazovanja sa ukupnim budžetom:

2012
Naziv
Akademija za građane
Projekat „Civitas“
Volontiranje je cool
Podrška projektu „Ciklus četiri dvadesetogodišnjice opsade Sarajeva“
Udruženje Naučni klub „Znanje“.
“Ja radim da sebi zaradim i drugom pomognem”
„Podizanje svijesti o bijelom štapu učenika osnovnih škola Starog Grad“
„Eko škola za mlade“

UKUPNO	
2013	
Projekat „Civitas“	
OŠ „Hamdija Kreševljaković“ - izleti	
"Sklonimo mlade s ulica – Obuka učenika za profesionalno usmjerenje"- Kap	
Realizacija projekta Osme međunarodne ljetne škole "Mladi i naslijeđe"	
Prevoz djece Obhodža – OŠ „Vrhbosna“	
UKUPNO	
2014	
Internacionalna matematička olimpijada učešće, troškovi prevoza Neira Kurtović	
Podrška perspektivnom studentu Amra Kurtagić	
Sufinansiranje troškova školovanja Medina Alibašić	
Aktuelizacija i afirmacija internacionalnih programa srednjoškolskog obrazovanja	
Štampanje „Dvojezični rječnik“	
300 primjeraka knjige "Vesela abeceda"	
UKUPNO	
	UKUPNO (2012.,2013. I 2014.)

1.2. Učenici sa umanjenim sposobnostima nisu dovoljno uključeni u redovno školovanje ili se ne tretiraju na odgovarajući način

Za rješavanje ovog problema, čiji je cilj kako inkluzija osoba sa umanjenim sposobnostima u redovni sistem školovanja, tako i poboljšanje njihovog položaja, u skladu sa Strategijom za mlade potrebno je 40.000 KM. Općina Stari Grad prepoznala je ovu kategoriju stanovništva kao jednu od najranjivijih i pristupila im s velikom brigom i pažnjom. U prethodne tri godine za rješavanje ovog problema Općina Stari Grad je obezbijedila oko 26.647,60 KM. U nastavku je tabelaran prikaz projekata i aktivnosti u oblasti pružanja pomoći i podrške osobama sa umanjenim sposobnostima sa ukupnim budžetom:

2012	
Naziv	
„Inkluzijom protiv diskriminacije“ u ime UG **„Nešto više“** cilj projekta je neformalno obrazovanje osoba s invaliditetom iz oblasti informatike	
Susret osoba s invaliditetom u Kragujevcu	
Prevoz djece sa posebnim potrebama	
UKUPNO	
2013	
Prevoz djece s posebnim potrebama	
UKUPNO	
	UKUPNO (2012.,2013. I 2014.)

1.3. Djeca slabijeg imovinskog stanja nemaju priliku pohađati kurseve stranih jezika i kompjutera

Provodeći istraživanja među mladima na području Općine Stari Grad zaključeno je kako veliki broj ove populacije želi da usavrši svoja znanja iz oblasti stranih jezika i informatike, ali zbog materijalnog statusa porodica iz kojih dolaze nisu u mogućnosti sebi priuštiti takav vid edukacije.

Upravo zbog ove činjenice Općina Stari Grad se odlučila da podrška mladima slabijeg imovinska stanja u doedukaciji u oblasti stranih jezika i informatike, bude jedan od strateških rezultata u Strategiji za mlade. Definisano je kako je za rješavanje ovog problema neophodno 35.000 KM. U dosadašnjem periodu Općina Stari Grad je sa 600 KM finansijski podržala rješavanje ovog problema.

1.4. Nedovoljna uključenost romske djece u obrazovni sistem

1.5. Nepostojanje nastavnih i vannastavnih aktivnosti na jezicima nacionalnih manjina, s posebnim akcentom na djecu romske nacionalnosti

Posljednja dva problema u oblasti obrazovanja, kao prvom strateškom prioritetu Strategije za mlade, uglavnom se odnose na unaprjeđenje položaja Roma i mladih iz drugih nacionalnih manjina, s posebnim akcentom na njihovo obrazovanje. Ovdje treba naglasiti kako Općina Stari Grad, imajući u vidu domaću legislativu, nema direktnu nadležnost nad kreiranjem nastavnih planova i programa, niti za jedinicu lokalne samouprave postoji uporište u zakonu na osnovu kojeg bi imala mogućnost da na posredan ili neposredan način utiče na roditelje da upisuju djecu u obrazovne ustanove. Zbog ovih činjenica Općina Stari Grad nije imala mogućnost da u potpunosti realizuje navedene dvije aktivnosti za čiju implementaciju je, po Strategiji za mlade, potrebno 55.000 KM. Napominjemo kako je Općina Stari Grad u 2012. godini sa 1.000 KM podržala Savez Roma Kantona Sarajevo.

2. KULTURA I SPORT

Kultura i sport su druga prioritetna oblast u Strategiji za mlade Općine Stari Grad. Istraživanja među mladima, provedena tokom pripreme ovog dokumenta, pokazala su da mladi više primjećuju nedostatke u oblasti sporta. Kada je riječ o kulturi naveli su kako su im gorući problemi nedostatak sadržaja iz ove oblasti, kao i njegovanje kulturno-historijske tradicije Starog Grada i njegovog stanovništva. U ovom prioritetu definisano je šest problema: sportski mobilijar u lošem stanju ili nedostaje, nedostatak motivacije kod mladih za bavljenje sportom, prostori domova kulture su neiskorišteni u kulturne i sportske svrhe, mladi ne posjećuju programske sadržaje iz kulture, mladi nisu dovoljno informisani o značaju kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Općine Stari Grad i mladi iznimno malo pažnje posvećuju njegovanju tradicije kroz djelovanje kulturno-umjetničkih društava. Za rješavanje svih problema potrebno je 115.000 KM.

2.1. Sportski mobilijar u lošem stanju ili nedostaje

Općina Stari Grad je od 2012. do 2014. godine, u cilju implementacije Strategije za mlade samostalno ili u saradnji sa donatorima izgradila i sanirala nekoliko sportskih terena i igrališta. Za realizaciju ove mjere u periodu od šest godina, po ovom strateškom dokumentu, planirano je 23.000 KM, a za pet sportskih terena i igrališta, koliko je izgrađeno i sanirano u posljednje tri godine, obezbijeđeno je više od 212.750 KM.

2012
Naziv
Rekonstrukcija sportskog terena u sklopu Osnovne škole „Vrhbosna“
Rekonstrukcija sportskog terena u sklopu Osnovne škole „Hamdija Kreševljaković“
Rekonstrukcija sportskog terena u sklopu Osnovne škole „Saburina“
UKUPNO

2013
Prva faza izgradnje sportskog terena za mali nogomet na lokalitetu Iza gaja
Na Bentbaši su otvorena dva terena za mali nogomet, jedan natkriveni i jedan otvoreni
UKUPNO
UKUPNO (2012. I 2013.)

2.2. Nedostatak motivacije kod mladih za bavljenje sportom

U oblasti sporta detektovano je kako kod mladih ne postoji motivisanost za bavljenje sportom. S ciljem rješavanja ovog problema predložena je mjera povećanja broja mladih u sportskim klubovima i udruženjima kroz dva vida aktivnosti i to putem edukacije o značaju bavljenja sportom i organizovanjem različitih sportskih takmičenja. Za realizaciju ove mjere u periodu od šest godina planirano je 20.000 KM, a u posljednje tri godine Općina Stari Grad je za rješavanje ovog problema obezbijedila oko 142.175 KM.

Općina Stari Grad prepoznala je značaj sportskih takmičenja, pa je tako od 2012. do 2014. godine finansijski pomogla projekte u iznosu od oko 11.175 KM i to :

2012
Naziv
Organizovanje općinskog takmičenja u odbojci za djevojčice i dječake svih šest osnovnih škola Općine Stari Grad
Gimnazijada
UKUPNO
2013
Organizovanje općinskog takmičenja u odbojci za djevojčice i dječake svih šest osnovnih škola Općine Stari Grad
UKUPNO
2014
Benbaša kup
UKUPNO
UKUPNO (2012.,2013. i 2014.)

Općina Stari Grad je kroz Javni poziv neprofitnim i nevladinim sportskim organizacijama podržala mnogobrojne projekte iz oblasti sporta čiji je cilj omasovljavanje mladih u sportu kroz edukaciju, a ujedno i povećanje broja mladih u sportskim klubovima/udruženjima. Sve projekte Općina je finansirala sa oko 131.000 KM. U nastavku je tabelarni prikaz odobrenih projekata sa ukupnim budžetom

2012
Naziv
OSD „Iskra”
Akademija „SMEČ”
SD „SULEJMAN ZOLJ”
Karate klub „SATORI”
Fudbalski klub „VRBANJUŠA”

TK „ZLATNI LJILJAN”	
SKK „STARI GRAD”	
Klub sportova na ledu „ALFA”	
SPD „NO LIMIT”	
Klub borilačkih vještina „ORKAN F”	
AK „KRILA SARAJEVA”	
Fudbalski klub „VRATNIK”	
Tavla klub „VRATNIK”	
Univerzalna škola sporta „SPARTAKUS”	
Stonoteniska akademija „STAD”	
URP „OAZA”	
AK „BOSNA”	
Plivački klub „STARI GRAD”	
UKUPNO	
2013	
Klub sportova na ledu „ALFA”	
Stonoteniska akademija „STAD”	
Klub košarke u kolicima „3K”	
Tavla klub „VRATNIK”	
Judo klub „BRAĆA LUKAČ”	
Plivački klub „STARI GRAD”	
Karate klub „STARI GRAD”	
Šahovski klub „STARI GRAD”	
Karate klub „SATORI”	
Gimnastički klub „DRAGAN ĐOKANOVIĆ”	
Škola fudbala „VALTER”	
Fudbalski klub „ISKRA”	
Tekvando klub „GAZIJA”	
Univerzalna škola sporta „SPARTAKUS”	
Fudbalski klub „VRBANJUŠA”	
Fudbalski klub „HRID”	
Fudbalski klub „VRATNIK”	
Udruženje za sport i rekreaciju invalida St.Grad	
Kikbox klub „SCORPION”	
Klub borilačkih vještina „ORKAN F”	
Sportski savez KS	
Fudbalski klub „MOŠĆANICA”	
Akademija „SMEČ”	
Hokejaški klub „STARI GRAD”	
Škola skijanja	
UKUPNO	
	UKUPNO (2012. I 2013.)

2.3. Prostori domova kulture na području Općine su neiskorišteni u kulturne i sportske svrhe

Tokom istraživanja provedenih u procesu pripremanja Strategije za mlade zaključeno je kako je jedan od nedostatak u oblasti sporta i kulture neiskorištenost domova pri mjesnim zajednicama za aktivnosti iz ove dvije oblasti. Također je zaključeno kako je za rješavanje ovog problema u periodu od 2012. do 2017. godine neophodno obezbijediti 25.000 KM.
Općina Stari Grad podijeljena je na 16 mjesnih zajednica od kojih svaka ima prostor. Treba napomenuti kako nisu svi prostori mjesnih zajednica iskoristljivi u ovu svrhu. Ograničeni su uglavnom zbog male površine koju zauzimaju. U onim mjesnim zajednicama koje ispunjavaju neophodne uslove, prije svega imaju dovoljno prostora, ustupljen je prostor sportskim klubovima i drugim organizacijama za organizovanje njihovih aktivnosti.
U nastavku je tabelarni prikaz iskorištenih prostorija mjesnih zajednica za sportske i kulturne aktivnosti:

R.br.	Mjesna zajednica	Korisnik prostora
1.	Hrid-Jarčedoli	Radio klub "Kovači"
2.	Kovači	Karate klub Stari Grad
3.	Logavina	Stonoteniska akademija "STA STAD"
4.	Medrese	Plesni klub "Spin"
5.	Vratnik	Biblioteka; Tavla klub; Udruženje glumaca "Face"

Općina Stari Grad, s ciljem uključivanja što većeg broja mladih u sportske i kulturne aktivnosti, oslobodila je korisnike prostora mjesnih zajednica plaćanja zakupnine. Jedina obaveza ovih organizacija je refundiranje dijela troškova održavanja prostorija. U skladu s važećim odlukama cijena metra kvadratnog u zonama u kojima se nalaze mjesne zajednice koje stavljaju na raspolaganje svoje prostorije sportskim i drugim organizacijama je osam KM. U periodu od 2012. do 2014. godine, ovisno od veličine prostora, Općina Stari Grad je, oslobađanjem sportskih i drugih organizacija od plaćanja zakupnine, sa oko 95.000 KM finansirala ostvarenje rezultata koji se odnose na povećanje broja sportskih i kulturnih aktivnosti u mjesnim zajednicama.

2.4. Mladi ne posjećuju programske sadržaje iz kulture

Rezultati anketa u oblasti kulture, koje su u procesu pripreme Strategije za mlade bile dostavljene ovoj populaciji, pokazali su kako je mali procenat onih koji posjećuju događanja iz oblasti kulture. Na osnovu ovih rezultat detektovan je i sam problem neposjećenosti mladih programskim sadržajima iz kulture. Također je i procijenjeno kako je za rješavanje ovog problema neophodno obezbijediti 15.000 KM u periodu od šest godina.
Općina Stari Grad je od 2012. do 2014. godine, s ciljem rješavanja ovog problema i povećanja broja mladih koji posjećuju programske sadržaje iz kulture, organizovala je ili je finansijski podržala niz manifestacija. Za rješavanje ovog problema u posljednje tri godine obezbijeđeno je 14.700 KM. U nastavku je tabelarni prikaz odobrenih projekata sa ukupnim budžetom.

2012

Naziv	
Likovna kolonija „Miris proljeća“	
Sultan Fatihova Ahdnama	
Likovna kolonija Karpoš	
UKUPNO	
2013	
Likovna kolonija „Miris proljeća“	
Sultan Fatihova Ahdnama	
Posjeta Tunelu spasa	
Likovna kolonija Karpoš	
UKUPNO	
2014	
Likovna kolonija „Miris proljeća“	
Posjeta Tunelu spasa	
Studentski dani kulture	
UKUPNO	
UKUPNO (2012.,2013. I 2014.)	

2.5. Mladi nisu dovoljno informisani o značaju kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Općine Stari Grad

Općina Stari Grad je, imajući u vidu kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe, najznačajnija turistička destinacija u Bosni i Hercegovini. Unatoč ovoj činjenici mladi koji žive u ovoj lokalnoj zajednici svjesni su da Općina Stari Grad obiluje kulturno-historijskim i prirodnim spomenici, ali također rijetki su oni koji poznaju historijski značaj sredine u kojoj žive. Upravo je to i detektovano kao problem u Strategiji za mlade i za njegovo rješavanje predviđena je suma od 17.000 KM.

Zbog toga je Općina Stari Grad u prethodnom periodu učestvovala u realizaciji nekoliko projekata čiji je cilj upravo povećanje znanja ove populacije o kulturno-historijskom i prirodnom naslijeđu Starog Grada. Za ove manifestacije obezbijeđeno je više od 5.600 KM.

2012	
Naziv	
Kviz „Kulturno-historijske znamenitosti moga grada“	
Manifestacija „Upoznajte Stari Grad“	
Međunarodna ljetna škola „Mladi i naslijeđe“	
UKUPNO	
2013	
Manifestacija „Djeca na dar Općini“	
UKUPNO	
2014	
Manifestacija „Djeca na dar Općini“	
UKUPNO	
UKUPNO (2012.,2013. I 2014.)	

2.6. Mladi iznimno malo pažnje posvećuju njegovanju tradicije kroz djelovanje kulturno-umjetničkih društava

Jedan od problema u oblasti kulture je i nepostojanje motivacije kod mladih za uključivanje u rad starogradskih kulturno-umjetničkih društava. Unatoč njihovoj dugogodišnjoj tradiciji mladi, kako zbog neupućenosti u njihov rad, tako i zbog nepostojanja motivacije, nisu bili uključeni u njihov rad. Za rješavanje ovog problema u Strategiji za mlade za period od šest godina planirano je 15.000 KM. Općina je u posljednje tri godine ozbiljno pristupila rješavanju ovog problema kroz različite vidove pružanja podrške starogradskim kulturno umjetničkim društvima, ali i segmentu folklorne tradicije uopće. Od 2012. do 2014. godine za rješavanje ovog problema Općina Stari Grad je obezbijedila 19.300 KM. U nastavku je tabelarni prikaz odobrenih projekata sa ukupnim budžetom.

2012	
Naziv	
Međunarodni festival folklora	
KUD „Baščaršija“	
KUD „Bratstvo“	
UKUPNO	
2013	
Međunarodni festival folklora	
Kupovina nošnji za folklornu sekciju OŠ „Vrhbosna“	
UKUPNO	
2014	
Kupovina nošnji za folklornu sekciju OŠ „Vrhbosna“	
UKUPNO	
	UKUPNO (2012.,2013. I 2014.)

3. ZAPOŠLJAVANJE

Rješavanje problema nezaposlenosti mladih je jedan od strateških prioriteta Općine Stari Grad, definisanih u dokumentu Strategiji za mlade. Nemogućnost pronalaženja zaposlenja nakon završetka školovanja predstavlja faktor koji možda u najvećoj mjeri utiče na stanje siromaštva i nedostatak mogućnosti socijalne uključenosti među mladima. Ponuda radne snage je daleko veća od potražnje, a poslodavci nisu voljni zapošljavati mlade bez radnog iskustva koji imaju malo stručnih znanja i vještina.

U sklopu ovog strateškog prioriteta tokom izrade Strategije detektovano je pet problema sa budžetom od 70.000 KM. Općina Stari Grad se u prethodne tri godine odlučila da pažnju i sve napore usmjeri na projekat pružanja prvog radnog iskustva mladima, po čemu je i prepoznatljiva ne samo u Kantonu Sarajevo nego i šire. Od 2012. do 2014. godine za realizaciju ovog projekta Općina Stari Grad je obezbijedila 314.419,85 KM.

Mnoge mlade osobe ne mogu da dođu do svog provog zaposlenja zbog nedostatka radnog iskustva. Općina Stari Grad mladim nezaposlenim osobama godinama pruža institucionalnu

podršku omogućivši im da nakon obrazovanja steknu prvo praktično radno iskustvo kroz program obavljanja volonterskog staža.
Iako volonterski rad ne ulazi u radni staž, on se priznaje kao radno iskustvo. Po završetku volonterskog rada, koji traje godinu, svi uposleni po ovom osnovu stiču pravo polaganja ispita općeg znanja, a pruža im se mogućnost prijavljivanja na konkurse gdje je potrebno određeno radno iskustvo.
Postoje dva propisa koja tretiraju volonterski rad:

1. Zakon o radu ("Službene novine FBiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03) i
2. Zakon o volontiranju FBiH ("Službene novine FBiH", broj 110/12) – Zvanično stupio na snagu 21. januara 2013. godine.

Zakon o radu je u članu 28. definisao volonterski rad na sljedeći način: „Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno Zakonom ili Pravilnikom o radu, uvjet za obavljanje poslova određenog zanimanja, poslodavac može lice koje završi školovanje za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje za samostalan rad, bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski rad). Ugovor sa volonterom zaključuje se u pisanoj formi. Kopiju ugovora poslodavac dostavlja nadležnoj službi za zapošljavanje u roku od pet dana od dana zaključenja ugovora radi evidencije i kontrole. Volonterski rad može trajati onoliko vremena koliko je propisano trajanje osposobljavanja prema Zakonu, za određeno zanimanje". Trajanje volonterskog rada iz stava 3. ovog člana računa se u pripravnički staž i radno iskustvo kao uvjet za rad na određenim radnim mjestima ili za polaganje stručnog ispita. Volonter ima pravo na zdravstveno osiguranje kako je to utvrđeno propisima za nezaposlena lica. Radi osiguranja za slučaj povrede na radu ili profesionalne bolesti poslodavac plaća nadležnoj službi za zapošljavanje 35% od najniže plaće za svakog volontera. Volonter ima pravo na odmor u toku radnog dana, dnevni odmor između dva uzastopna radna dana i sedmični odmor.
Kada su u pitanju plaćanja javnih prihoda za angažman volontera do sada je bila obaveza navedenih 35% od najniže plaće doprinosa za nezaposlenost plus 22 KM fiksno za osiguranje u određenim okolnostima. Izmjenom Odluke o visini doprinosa za PIO/MIO osiguranje za lica osigurana u određenim okolnostima koja je objavljena u Službenim novinama FBiH broj 26/14 od 4. aprila, 2014. godine, naknada sa 22 KM je povećana na 30 KM.
Izdvajamo izmjenu iz tačke 3., doprinos za PIO/MIO za lica koja obavljaju poslove bez zasnivanja radnog odnosa volonterski rad i obavljanja pripravničkog staža u skladu sa članom 26. Zakona o radu. Dosadašnjom odlukom doprinos za PIO/MIO uplaćivao se isključivo za volontere i to u iznosu od 22 KM, novom odlukom visina doprinosa iznosi 30 KM uz naznaku da se sada isti uplaćuje kako za volontere, tako i za pripravnike sa kojima se sklapa ugovor o obavljanju pripravničkog staža bez zasnivanja radnog odnosa. Ova odluka stupila je na snagu 5. aprila, 2014. godine.
U periodu 2012.-2014. godina, kroz općinske službe prošao je značajan broj volontera, koji su stekli svoje prvo radna iskustva, te tako postali konkurentniji na tržištu rada, a za tu mjeru zapošljavanja izdvojena su značajna novčana sredstva iz budžeta Općine.

Godina	Prosječan broj volontera po jednom mjesecu u godini	Budžetska sredstva izdvojena po godinama u KM u bruto iznosu
2012	24	94.181,00 KM

2013	21	109.118, 66 KM
2014	19 zaključno sa 31. decembrom	111.120,19 KM (zaključno sa 31. decembrom)
UKUPNO		314.419,85 KM

4. SOCIJALNA POLITIKA I ZDRAVSTVO

Općina Stari Grad je u Strategiji za mlade, kao jedan od prioriteta, definisala socijalnu politiku i zdravstvo, iako za rješavanje problema u ovoj oblasti nema direktnih nadležnosti u skladu s važećim zakonima. U ovoj oblasti detektovano je pet problema, i to:

a) Veliki broj mladih je sklon konzumiranju cigareta, alkohola i narkotičkih sredstava;
b) Povećani su društveno neprihvatljivi oblici ponašanja;
c) Slaba kontrola policijskih službenika školama u večernjim satima;
d) Povećana stopa maloljetničke delikvencije na području Starog Grada;
e) Nedovoljan broj aktivnosti i sadržaja za pomoć osobama sa umanjenim sposobnostima i djeci u stanju socijalne potrebe.

Za rješavanje svih ovih problema, kako je to procijenjeno u Strategiji za mlade, potrebno je 75.000 KM. Općina Stari Grad je u dosadašnjem periodu, izuzimajući tehničku podršku, prostor i ostale pogodnosti, samo iz budžeta obezbijedila 50.750 KM. U nastavku je tabelarni prikaz svih projekata u oblasti zdravstva i socijalne zaštite sa ukupnim budžetom.

2012	
Naziv	
Dnevni centar za smještaj djece	
Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece „Mjedenica“	
Centar savremenih inicijativa (projekat „Prevencija ovisnosti)	
UKUPNO	
2013	
Dnevni centar za smještaj djece	
Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece „Mjedenica“	
Centar savremenih inicijativa (projekat „Prevencija ovisnosti)	
UKUPNO	
	UKUPNO (2012.,2013. i 2014.)

Osim toga Općina Stari Grad je u nekoliko navrata Nevladinoj organizaciji altruista „Svjetlo“ besplatno dala na korištenje svoje prostorije kako za prodajnu izložbu, tako i za neformalna druženja. Također, istom Udruženju, a sve u cilju povećanja aktivnosti za osobe sa umanjenim sposobnostima, dodijeljen je općinski prostor za otvaranje Edukativnog centra „S...“. Općina Stari Grad je angažovala i stručnjake koji su uradili projekat grijanja za Edukativni centar “S...“.

Policijske patrole Policijske uprave Stari Grad svakodnevno kontroliše škole na području Starog Grada, te je povećana i fizička kontrola po školama. Redovno se održavaju sastanci sa predstavnicima i direktorima škola. Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo je obezbjedilo novac za ugradnju video-nadzora u OŠ “Vrhbosna”, a u narednoj godini bit će planiran novac za postavljanje video-nadzora u svim osnovnim i srednjim školama.

5. INFORMISANJE

U oblasti informisanja, koja je također definisana kao prioritet u Strategiji za mlade, prepoznata su četiri rezultata koja bi trebalo da budu realizovana u periodu od 2012. do 2017. godine. Za ostvarivanje sva četiri cilja u periodu od šest godina, po ovom dokumentu, potrebno je 40.000 KM. U izvještajnom periodu, odnosno od 2012. do 2014. godine, Općina Stari Grad je sa 25.180 KM finansirala mjere u oblasti informisanja, kao jednog od strateških prioriteta Strategije za mlade.

Prvi rezultat odnosi se na osposobljavanju mladih da učestvuju u javnom i političkom životu. Istaknuto je kako se doprinos Općine Stari Grad, u svrhu ostvarivanja ovog rezultata, ogleda u finansiranju projekata organizacija civilnog društva koji imaju za cilj upravo edukaciju mladih u segmentu njihovog uključivanja u javni i politički život zajednice u kojoj žive. Napominjemo kako u izvještajnom periodu organizacije civilnog društva, iako je Strategija za mlade javni dokument i objavljen je na web stranici Općine, nisu podnosile projekte iz ove oblasti. Općina Stari Grad je u 2012. godini prepoznala značaj projekta „Upravljanje projektnim ciklusom“, koje je na javni poziv za finansiranje projekata nevladinih organizacija dostavila Asocijacija srednjoškolaca u BiH i finansirala ga s 2.000 KM. Kroz ovaj projekat omogućeno je zainteresovanim mladim ljudima da nauče osnove upravljanja projektnim ciklusom, što je posebno značajno za organizacije koje žele da apliciraju na fondove EU.

Drugi rezultat odnosi se na podizanje svijesti mladih o značaju organizovanja u nova ili postojeća udruženja. Općina Stari Grad je, s ciljem obezbjeđenja cjelovite informacije o aktivnim organizacijama civilnog društva na svojoj teritoriji, oformila registar organizacija civilnog društva koji je objavljen i na njenoj zvaničnoj web stranici. Ovaj registar zainteresovanim pruža kompletnu informaciju o svim organizacijama civilnog društva, počev od datuma registracije, članstva, misije i vizije. Na ovaj način, mladima je ostavljena mogućnost da se detaljno upoznaju sa organizacijama civilnog društva i ovisno o svojim afinitetima postanu članovi pojedinih udruženja.

Treći rezultat odnosio se na formiranje Udruženja Vijeća mladih Općine Stari Grad. Imajući u vidu značaj postojanja ovakvog udruženja Općina Stari Grad je, organizujući radionice s mladim aktivistima, doprinijela formiranju Udruženja Vijeće mladih Općine Stari Grad. Udruženje Vijeće mladih Općine Stari Grad formirano je 2012. godine. Podrška Općine Stari Grad u ovom procesu nije se zaustavila na savjetodavnim i edukativnim radionicama. Općina je ovom Udruženju, imajući u vidu njegov značaj, pružila i finansijsku pomoć u iznosu od 5.360 KM, i to: 360 KM u 2012. i 5.000 KM u 2013. godini.

Tokom istraživanja u oblasti informisanja zaključeno je kako u Starom Gradu ne postoji ni jedan časopis za mlade. Iz toga je i proizišla potreba za edukacijom mladih u oblasti novinarstva i srodnim temama neophodnih za pripremanje i distribuciju jednog ovakvog časopisa. S ciljem realizacije ovog rezultata Općina Stari Grad je finansijski podržala realizaciju projekat Udruženja „KAP“ sa 17.820 KM i to sa 1.980 KM u 2012. i 15.840 KM u 2013. godini. Udruženje „KAP“ organizovalo je edukativne radionice za starogradske osnovce i srednjoškolce u oblasti novinarstva u svim segmentima.

2012
Naziv
Udruženje Vijeće mladih Općine Stari Grad
Asocijacija srednjoškolaca u BiH

Udruženje „Kap“	
UKUPNO	
2013	
Udruženje Vijeće mladih Općine Stari Grad	
Udruženje „Kap“	
UKUPNO	
UKUPNO (2012.,2013. I 2014.)	

ZAKLJUČAK

Općina Stari Grad je u protekle tri godine značajnu pažnju posvetila ostvarivanju rezultata predviđenih u Strategiji za mlade ove jedinice lokalne samouprave. Kako je to i u ranijem tekstu objašnjeno Strategija za mlade obuhvata pet oblasti: obrazovanje, kultura i sport, zapošljavanje, socijalna politika i zdravstvo i informisanje. Rok za njenu realizaciju je šest godina, odnosno od 2012. do 2017. godine i ukupan budžet potreban za njenu implementaciju je 480.000 KM.

Od trenutka usvajanja Strategije za mlade pa do kraja 2014. godine za rješavanje identifikovanih problema potrošeno je oko 881.766,45 KM. Doprinos Općine Stari Grad nije se ogledao samo u direktnom finansiranju pojedinih projekata i aktivnosti, nego i u pružanju tehničke podrške (prije svega ovdje se misli na ustupanje općinskih prostora na korištenje bez naknade).

U nastavku su tabelarno predstavljeni strateški prioriteti definisani u Strategiji za mlade sa planiranim i ostvarenim budžetom, kao i procentualnim ostvarenjem detektovanih problema.

R. br.	Strateški prioritet	Planirano (KM)	Ostvareno (KM)	Ostvareno (%)

1.	OBRAZOVANJE	180.000,00	97.421,60	54,12
2.	KULTURA I SPORT	115.000,00	394.525,00	343,07
3.	ZAPOŠLJAVANJE	70.000,00	314.419,85	449,17
4.	SOCIJALNA POLITIKA I ZDRAVSTVO	75.000,00	50.750,00	67,67
5.	INFORMISANJE	40.000,00	25.180,00	62,95
	UKUPNO KM	**480.000,00**	**882.296,45**	**183,81**

Kako je to i prikazano u tabeli procenat realizacije Strategije za mlade premašio je postavljene parametra i gotovo je za duplo (183,81%) veći od planiranog. U potpunosti nisu realizovani rezultati u oblastima obrazovanja, socijalne politike i zdravstva i informisanja. Kada je riječ o obrazovanju i socijalnoj politici i zdravstvu napominjemo kako Općina Stari Grad, kao jedinica lokalne samouprave nema direktnih nadležnosti nad ovim oblastima. Pristupila je realizaciji onih projekata i aktivnosti koje Općinu Stari Grad nisu dovodile u direktan konflikt s zakonskim propisima. U oblasti informisanja rješavanje problema, u skladu sa Strategijom za mlade, planirano je u saradnji sa organizacijama civilnog društva. Podsjećamo kako u dosadašnjem periodu nije bilo projekata čija bi realizacija doprinijela rješavanju problema u ovoj oblasti. Ovdje svakako treba napomenuti i činjenicu da je Općina Stari Grad, realizujući mjere u Strategiji lokalnog razvoja, doprinijela ostvarivanju ciljeva iz oblasti obrazovanja, kulture, socijalne politike i zdravstva i informisanja i to ne samo s namjerom da poboljša i unaprijedi položaj mladih, nego kompletnog stanovništva koje živi na njenoj teritoriji.
Oblast kulture i sporta realizovana je u potpunosti realizovana čak su rezultati za tri puta veći od početnih parametara. Ista situacija je i u oblasti zapošljavanja. Ovdje su ostvareni rezultati veći za četiri puta u odnosu na one koji su planirani u Strategiji za mlade.